

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžz/2/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012010075
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:9012010075.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci navrhovateľa I., narodeného XX. februára XXXX., štátneho občana X., t. č. zdržiavajúceho sa v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Škamla, s. r. o., so sídlom Makovického 15, Žilina, proti odporcovi Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh z a m i e t a .

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Žalobou (správne návrhom) na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) podanou na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 11.06.2012 sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky bez zbytočného odkladu prepustiť ho zo zaistenia Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

V návrhu poukazyval na to, že rozhodnutiami Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Čierna nad Tisou č. p.: PPZ-HCP-SO11-73-013/2012 z 07.05.2012 bol navrhovateľ zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. d/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon pobyte cudzincov“), a to za účelom jeho vrátenia na Ukrajinu. Tvrdil, že Ukrajina podmieňuje prijatie cudzincov na svoje územie tým, že cudzinec nepožiadá na území Slovenskej republiky o udelenie azylu. Navrhovateľ dňa 15.05.2012 požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky.

Navrhovateľ ďalej zdôraznil, že rozhodnutie o vrátení navrhovateľa, či jeho administratívnom vyhostení, ktorého vykonaním by mohol byť naplnený účel zaistenia neexistuje. Navrhovateľ v čase podania návrhu bol zaistený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

Podľa názoru navrhovateľa okamihom požiadania o udelenie azylu na území Slovenskej republiky sa splnenie podmienok jeho prijatia na územie Ukrajiny stalo nemožným. Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce v tomto okamihu mal vedomosť o tom, že podmienky na prijatie navrhovateľa na

Ukrajinu sa nespĺnili a vrátenie navrhovateľa na Ukrajinu sa tak neuskutoční. Zaistenie navrhovateľa za účelom jeho vrátenia sa tak stalo nenaplneným a vrátenie navrhovateľa na územie Ukrajiny nemožným. Okamihom požiadania o udelenie azylu na území Slovenskej republiky zanikol účel zaistenia navrhovateľa - vrátenie navrhovateľa na Ukrajinu.

Poukazujúc na ustanovenie § 22 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého žiadateľ o azyl je osobou oprávnenou sa zdržiavať na území Slovenskej republiky, navrhovateľ tvrdil, že okamihom podania vyhlásenia o žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je u neho splnená podmienka oprávneného pobytu na území Slovenskej republiky. Ak by aj Ukrajina sama túto podmienku nevyslovila, žiadosť o udelenie azylu má za následok oprávnený pobyt navrhovateľa na území Slovenskej republiky, a teda vznik situácie, za ktorej nemožno aplikovať článok 3 Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb a ani Dohodu ako takú. Navyše v zmysle článku 8 ods. 6 Dohody, po schválení readmisie sa dotknutá osoba bezodkladne odovzdá spôsobom dohodnutým príslušnými orgánmi v súlade s článkom 9 ods. 1 tejto Dohody. Na základe riadne odôvodnenej žiadosti žiadajúceho štátu, možno túto lehotu predĺžiť o čas potrebný na odstránenie právnych alebo vecných prekážok brániacich uskutočneniu odovzdania.

Tiež poukazoval na to, že nebol po schválení jeho vrátenia na územie Ukrajiny bezodkladne odovzdaný. Slovenská republika nepožiadala riadne odôvodnenou žiadosťou o predĺženie lehoty na odovzdanie z dôvodu odstránenia právnych a vecných nedostatkov. Súhlas Ukrajiny s prijatím navrhovateľa na územie Ukrajiny stratil svoju relevanciu a najneskôr týmto okamihom - nerealizáciou bezodkladného vrátenia navrhovateľa a nepožiadanim o predĺženie tejto lehoty účel zaistenia zanikol. Napriek tomu bol navrhovateľ ponechaný v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce. Navrhovateľ tvrdil, že Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce porušil zákonnú povinnosť prepustiť cudzinca po zániku účelu zaistenia.

Z tohto dôvodu žiadal o urýchléné rozhodnutie v zmysle čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Žiadal zároveň, aby súd zaviazal odporcu na náhradu trov konania.

Odporca žiadal návrh zamietnuť, pretože je s poukazom na ustanovenie § 250v ods. 1 a ods. 3 OSP nedôvodný a súčasne neprípustný, alternatívne žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie zastavil.

Poukazoval na to, že v danom prípade podal navrhovateľ návrh podľa § 250v OSP, ktorý označil ako žalobu na ochranu pred nezákonným zásahom Úvaru Policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce. Avšak možnosť domáhať sa súdnej ochrany s poukazom na ustanovenia § 250v OSP sa vzťahuje len na prípady, kedy dôjde k nezákonnému zásahu orgánu verejnej správy inak ako vydaním rozhodnutia. V tomto prípade však bolo vydané rozhodnutie o zaistení č. p. PPZ-HCP-SO11-73-013/2012 zo dňa 07.05.2012 v súlade s osobitnými právnymi predpismi, ktoré nadobudlo právoplatnosť. Z uvedeného dôvodu odporca namietá neprípustnosť návrhu navrhovateľa s poukazom na ustanovenie § 250v ods. 1 OSP, pričom na podporu svojich tvrdení poukazoval na judikaturu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. 3Sžz/3/2010, či sp. zn. 3Sžz/31/2009. Tiež poukazoval na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6Sž/153/2003 ako aj na jeho rozsudok sp. zn. 3Sžz/2/2011 z 03.05.2011.

Ďalším dôvodom neprípustnosti žalobného návrhu je podľa odporcu skutočnosť, že nedošlo k vyčerpaniu všetkých opravných prostriedkov, ktorých použitie upravuje osobitný predpis. V danom prípade navrhovateľ proti rozhodnutiu o zaistení opravný prostriedok nepodal a rozhodnutie o zaistení navrhovateľa č. p. PPZ-HCP-SO11-73-013/2012 zo dňa 07.05.2012 nadobudlo právoplatnosť. Navrhovateľ teda nevyužil žiaden opravný prostriedok, ktorý mu právne predpisy Slovenskej republiky umožňujú využiť. V tejto súvislosti poukazoval odporca na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžz/1/2003 zo dňa 30.11.2004.

Odporca ďalej zdôrazňoval, že pre postup a aplikáciu ustanovenia § 250v ods. 1 OSP je okrem uvedeného potrebné dodržať zákonom stanovenú lehotu na podanie žaloby, ktorá je 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela (subjektívna lehota), táto však navrhovateľom dodržaná nebola. Poukazoval na to, že navrhovateľ bol zadržaný dňa 07.05.2012. Subjektívna lehota na podanie návrhu podľa § 250v OSP uplynula dňom 06.06.2012, pričom návrh bol na Najvyššom súde Slovenskej republiky podaný dňa 13.06.2012, teda po uplynutí subjektívnej lehoty na jeho podanie. Vzhľadom na

uvedené odporca trvá na tom, že návrh bol podaný oneskorene a z uvedeného dôvodu by mal súd konanie zastaviť. V tejto súvislosti poukazoval na uznesenie sp. zn. 3Sžz/2/2010-36 z 06.09.2010, ktorým bolo konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP zastavené práve z dôvodu, že žalobca z meškal subjektívnu 30 dňovú lehotu na podanie návrhu.

Odporca ďalej poukazoval na to, že bolo jednoznačne preukázané, že navrhovateľ porušil ustanovenia článku 5 ods. 1 písm. a/ a b/ Kódexu schengenských hraníc a zároveň svojím konaním sa dopustil priestupku podľa ustanovenia § 116 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, v dôsledku čoho bol policajtmí predvedený podľa ust. § 79 zákona o pobyte cudzincov na príslušný policajný útvar. Pretože sa jednalo o cudzinca, navrhovateľovi boli zabezpečené jeho práva na vyjadrenie sa v jazyku, ktorému rozumel (francúzsky jazyk), a preto mu bol ustanovený tlmočník. Navrhovateľ do zápisnice o vyjadrení z 07.05.2012 uviedol, že si je vedomý, že sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnene a tiež uviedol, že má vedomosť, že povolenie na pobyt vo Francúzsku je falošné. Súčasne policajný útvar začal v zmysle platného rozhodnutia Rady č. 839/2007 z 29.11.2007 o uzavretí Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb správne konanie za účelom vrátenia navrhovateľa späť na územie Ukrajiny. Poukázal i na to, že navrhovateľ má na území Ukrajiny povolený pobyt na účel štúdia, ako študent vysokej školy v meste Termopil.

K tvrdeniu navrhovateľa, že Ukrajina podmieňuje prijatie svojich cudzincov na svoje územie s tým, že cudzinec nepožiada na území Slovenskej republiky o udelenie azylu sa odporca uviedol, že toto sa nezakladá na pravde. V zápisnici zo stretnutia pomocníkov pohraničných splnomocnencov Slovenskej republiky a Ukrajiny zo dňa 07.05.2012 nie je toto výslovne a ani len v náznakoch uvedené.

K ďalšiemu navrhovateľovmu tvrdeniu, že žiadosť o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany sú dôvodom na prepustenie navrhovateľa z Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach, odporca uviedol, že tieto tvrdenia nemajú oporu v osobitných právnych predpisoch (§ 88 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov).

Čo sa týka tvrdenia navrhovateľa, že v súčasnosti neexistuje dôvod zaistenia cudzinca, odporca uviedol, že ho považuje taktiež za nepravdivý, nakoľko zaistenie navrhovateľa v danej veci bolo založené na riadnom rozhodnutí č. PPZ-HCP-SO11-73-013/2012 zo dňa 7. 5. 2012, pričom bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov na účel jeho vrátenia v zmysle Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb, nakoľko sa neoprávnene zdržiava na území Slovenskej republiky a následne bol umiestnený do Útvaru Policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov.

Na tomto názore zotrval odporca i vo svojom prednese na ústnom pojednávaní.

V podaní z 25.06.2012 doručenému Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 27.06.2012, ktoré navrhovateľ označil ako „Žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a vyjadrenie k veci“ a ktoré bolo zároveň replikou na vyjadrenie odporcu, navrhovateľ uviedol, že sa domnieval, že bol Oddelením cudzineckej polície PZ Čierna nad Tisou zaistený zákonne, avšak zmenou podstatných okolností vo veci zanikol účel zaistenia. Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce mal podľa navrhovateľa povinnosť po celý čas zaistenia skúmať účel zaistenia a v prípade zániku účelu zaistenia navrhovateľa prepustiť. Účel zaistenia podľa navrhovateľa zanikol v okamihu nemožnosti vrátiť navrhovateľa na územie Ukrajiny, pričom naplnenie účelu zaistenia bolo zmarené následkom oficiálneho podania žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

Navrhovateľ mal pre za to, že útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce mal zákonom stanovenú povinnosť prepustiť ho bezodkladne potom, čo zanikol účel zaistenia.

K vyjadreniu odporcu navrhovateľ uviedol, že nepodal opravný prostriedok o zaistení nakoľko toto rozhodnutie bolo podľa neho z pohľadu hmotnoprávnych predpisov zákonné a procesnou stránkou rozhodnutia o zaistení sa navrhovateľ nezaoberal.

Poukázal pritom na to, že účel zaistenia môže zaniknúť bez ohľadu na zánik samotného rozhodnutia o zaistení, pričom poukázal na znenie § 90 ods. 2 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, ktoré Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce ukladá povinnosť bezodkladne prepustiť zaisteného cudzinca tak z dôvodu zániku účelu zaistenia ako aj z dôvodu existencie právoplatného rozhodnutia súdu. Zánik účelu zaistenia nie je podľa navrhovateľa späť iba s existenciou právoplatného rozhodnutia súd. Navrhovateľ tvrdil, že tieto dva dôvody existujú samostatne vedľa seba a súčasne sa navzájom nekonzumujú. Aj v prípade existencie právoplatného súdneho rozhodnutia zrušujúceho rozhodnutie o

zaistení môže naďalej existovať účel zaistenia, ktorý objektívne možno zaistením naplniť. Rovnako môže účel zaistenia zaniknúť aj bez existencie právoplatného súdneho rozhodnutia.

Ďalej uviedol, že sa žalobou bráni proti nezákonnému zásahu odlišnému od rozhodnutia. Prostredníctvom žaloby nenapáda rozhodnutie o jeho zaistení, ale skutočnosť, že je napriek zániku účelu zaistenia a žiadosti o prepustenie zo zaistenia je naďalej pozbavený svojej osobnej slobody v zaistení. Pozbavenie osobnej slobody je pritom viazané na existenciu účelu zaistenia.

K existencii dôvodu zaistenia zopakoval námietky uvedené v návrhu ohľadom jeho nemožnosti vrátenia na Ukrajinu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd vecne príslušný na konanie o návrhu navrhovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP (§ 246 ods. 2 písm. b/ OSP) prejednal vec dňa 28.06.2012 na ústnom pojednávaní (§ 250g ods. 1 OSP v spojení s § 250v ods. 8 OSP) bez účasti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorý sa riadne ospravedlnil a súhlasil, aby súd vo veci konal bez jeho prítomnosti, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu, ako aj s vyjadrením navrhovateľa k vyjadreniu odporcu dňa 27.06.2012 a dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je prípustný, a preto mu nie je možné vyhovieť.

Z obsahu spisového materiálu mal najvyšší súd za preukázané, že navrhovateľ pri hraničnej kontrole hliadkou Oddelenia hraničnej kontroly Čierna nad Tisou pri kontrole medzinárodného osobného vlaku na vstupe z Ukrajiny do Slovenskej republiky predložil platný cestovný pas s povolením na pobyt vo Francúzskej republike vo forme IDK, ktoré vykazovalo znaky falšovania, čím sa navrhovateľ na území Slovenskej republiky zdržiaval v rozpore s ustanovením § 2 ods. 1 písm. f/ zákona o pobyte cudzincov a dopustil sa tak priestupku v zmysle § 118 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov, zároveň naplnil v zmysle § 82 ods. 1 písm. h/ zákona o pobyte cudzincov zákonný dôvod na administratívne vyhostenie a určenie zákazu vstupu. Zo správy Národnej ústredne Interpol z 03.06.2012, ktorú pripojil odporca, je zrejmé, že navrhovateľ sa pokúsil opustiť Ukrajinu už v r. 2011 nelegálnym vstupom na územie Maďarska s falošným belgickým povolením; z Maďarska bol vyhostený 18.08.2011; na Ukrajine je navrhovateľ registrovaný pre výtržníctvo a porušenie migračných zákonov.

Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej polície Sobrance, Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Čierna nad Tisou vydalo vo veci navrhovateľa dňa 07.05.2012 rozhodnutie č. p.: PPZ-HCP-SO11-73-013/2012 o jeho zaistení. Proti tomuto rozhodnutiu napriek jeho riadnemu poučeniu o možnosti podať opravný prostriedok na Krajský súd v Košiciach, navrhovateľ opravný prostriedok nepodal a rozhodnutie tak nadobudlo právoplatnosť.

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaným, demokratickým a právnym štátom.

Neoddeliteľným atribútom právneho štátu je dobre fungujúce správne súdnictvo.

Vychádzajúc z predmetu a účelu správneho súdnictva ochrana verejných subjektívnych práv fyzických a právnických osôb zo strany správnych súdov má subsidiárny charakter vo vzťahu k ochrane, ktorú poskytujú orgány verejnej správy. Preto fyzická alebo právnická osoba, ktorej práva boli porušené alebo ohrozené, má sa prioritne domáhať ochrany svojich práv na správnom orgáne. Aby nedošlo k náprave a ochrane zo strany orgánov verejnej správy, je možné, aby sa fyzická alebo právnická osoba domáhala ochrany svojich práv na správnych súdoch. Výplýva to i z historicky daného a v Slovenskej republike ústavne garantovaného postavenia správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahrádzanie vecných kompetencií orgánov verejnej správy, ale zabezpečenie ich súdnej kontroly.

Podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy v intenciách článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa uskutočňuje podľa ustanovení druhej a tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 244 ods. 5 veta prvá OSP súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov. Piata hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zakotvuje konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Podľa § 250v ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo (§ 250v ods. 3 OSP).

Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný (§ 250v ods. 4 veta druhá OSP).

Účelom konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je poskytnutie súdnej ochrany fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný za predpokladu, ak taký zásah alebo jeho dôsledku trvajú alebo hrozí jeho opakovanie. Súдне konanie je zárukou, že súd uložením povinnosti odporcu nepokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom, vytvorí reálny predpoklad na eliminovanie nezákonného stavu, ktorý vznikol protiprávnym konaním, prípadne aj nekonaním orgánu verejnej správy.

Nezákonný zásah nesmie mať ani formu rozhodnutia ani základ v rozhodnutí správneho orgánu, lebo potom sa navrhovateľ musí domáhať ochrany svojich dotknutých práv prostredníctvom celkom odlišného mechanizmu súdnej ochrany (napríklad prostredníctvom žaloby alebo opravného prostriedku v správnom súdnictve). Návrh na ochranu proti nezákonnému zásahu, nemôže byť považovaný za náhradu žaloby či opravného prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu a nie je v procesnej dispozícii účastníka konania určiť, či podá návrh podľa piatej hlavy alebo žalobu podľa druhej hlavy alebo opravný prostriedok podľa tretej hlavy piatej časti OSP.

Konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy teda predstavuje subsidiárnu formu súdnej ochrany v správnom súdnictve, ktorú možno aplikovať iba v prípade, ak iná právna možnosť ochrany chýba. V prípade, ak bolo vydané rozhodnutie orgánu verejnej správy, je treba sa domáhať súdnej ochrany postupom podľa druhej alebo tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa judikatúry ústavného súdu sťažovateľ musí vyčerpať procesné prostriedky v súlade so zákonom, teda musí ich uplatniť v príslušných lehotách a v súlade so zákonnými podmienkami na ich uplatnenie (forma, obsah). Preto, ak sťažovateľ uplatní procesný prostriedok oneskorene alebo ak nesplní podmienku jeho prípustnosti, teda ak zaviní jeho neúčinnosť, nastáva z procesného hľadiska rovnaká situácia, ako by ich neuplatnil vôbec pozri k tomu bližšie uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. IV. ÚS 428/09 - www.concourt.sk).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) posúdiac návrh navrhovateľa v intenciách definičných znakov, ktorými je nezákonný zásah vymedzený v ustanovení § 250v OSP dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je prípustný z dôvodu, že navrhovateľ bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov rozhodnutím odporcu zo 07.05.2012 č. p.: PPZ-HCP-SO11-73-013/2012, proti ktorému bolo prípustné domáhať sa ochrany na súde podľa tretej hlavy piatej časti OSP,

navrhovateľ však opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zaistení nepodal.

Pokiaľ ide o podstatu podaného návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorou bolo tvrdenie navrhovateľa, že neexistoval účel jeho zaistenia, resp. že tento nevznikol, treba zdôrazniť, že navrhovateľ zaistený na základe právoplatného rozhodnutia o zaistení, a preto návrh podľa § 250v OSP nie je na mieste.

Vychádzajúc z ústavnej formulácie pojem „zásah“ možno vykladať ako aktívne konanie vykazujúce znaky bezprostredného „zásahu“ „pokynu“ alebo „donútenia“ zameraného priamo proti poškodenému, resp. proti nemu priamo vykonaného. Jeho znakom je aj to, že ním vyvolané účinky na poškodeného sú definitívne, t. j. inými prostriedkami nápravy ako súdnym donútením neodstrániteľné, čo zákonodarca zvýraznil neprípustnosťou takého návrhu, ktorý smeruje proti „zásahu“, na ktorého elimináciu neboli vyčerpané iné zákonom prípustné prostriedky.

V danej veci došlo k obmedzeniu osobnej slobody navrhovateľa na základe rozhodnutia príslušného správneho orgánu, ktoré bolo v čase rozhodovania najvyššieho súdu právoplatné.

Vzhľadom na to, že vo veci bolo vydané rozhodnutie o zaistení, proti ktorému navrhovateľ nepodal opravný prostriedok, pričom návrh proti nezákonnému zásahu nemôže suplovať opravný prostriedok proti takémuto rozhodnutiu, nakoľko ak bolo vo veci vydané rozhodnutie, má žaloba, resp. opravný prostriedok prednosť pred návrhom podľa § 250v OSP je návrh neprípustný (k tomu pozri bližšie napr. rozsudok najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 5Sžz/1/2009).

Je teda zrejmé, že pri existencii právoplatného rozhodnutia o zaistení nemožno akceptovať tvrdenia navrhovateľa, že zo strany odporcu dochádza k nezákonnému zásahu do navrhovateľových práv.

Zo samotnej podstaty zaistenia za účelom vydania do inej krajiny v zmysle Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb je zrejmé, že obmedzenie osobnej slobody je viazané na účel zaistenia vymedzený v rozhodnutí o zaistení.

Najvyšší súd sa nestotožnil ani s názorom navrhovateľa, že neexistuje účel jeho zaistenia, resp. že tento nevznikol a že podaním žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky sa podstatným spôsobom zmenil skutkový stav prípadu navrhovateľa.

Podľa § 88 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov podanie žiadosti o udelenie azylu alebo požiadanie štátneho príslušníka tretej krajiny o asistovaný dobrovoľný návrat nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Konanie podľa osobitného predpisu nie je zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny dotknuté.

Z citovaného zákonného ustanovenia nesporne vyplýva, že samotné podanie žiadosti o udelenie azylu a konanie podľa zákona 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o azyle“) nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho občana tretej krajiny. Navrhovateľ bol zaistený na účel jeho vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy na územie Ukrajiny, pretože neoprávnene vstúpil na územie Slovenskej republiky, a tento účel zaistenia trvá naďalej, a to aj počas konania o azyle, a zanikne buď uplynutím doby, na ktorú bol navrhovateľ zaistený t. j. dňom 02.11.2012, alebo udelením azylu v zmysle § 8, 9 alebo 10 zákona o azyle. Neobstoí preto ani názor navrhovateľa, že okamihom požiadania o udelenie azylu na území Slovenskej republiky sa splnenie podmienok jeho prijatia na územie Ukrajiny stalo nemožným.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh navrhovateľa v zmysle ustanovenia § 250v ods. 4 OSP zamietol ako neprípustný.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa § 250v ods. 5OSP, nakoľko navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, iba ak súd jeho návrhu vyhovel.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9

veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.